

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จะเป็นการศึกษาความต้องการพื้นที่นันทนาการ พฤติกรรมการใช้พื้นที่นันทนาการ โดยการใช้แบบสอบถาม และการสำรวจทางด้านกายภาพของ แขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อวิเคราะห์แนวทางในการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการ ตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง โดยอ้างอิงตามมาตรฐานที่กรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดไว้

7.1 ผลการศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการสรุปผลการศึกษาโดยตอบตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในบทที่ 1

7.1.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินและความสัมพันธ์ของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

พื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ที่มีพัฒนาการและการเติบโตเกิดจากกิจกรรมทั้งประเภทที่อยู่อาศัย

การค้าพาณิชยกรรม การพัฒนากิจกรรมดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาโดยตรง เป็นรูปแบบของเขตเมืองซึ่งมักจะมีการเพิ่มของกิจกรรมความซับซ้อนของการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สลับซับซ้อนความเป็นระเบียบ โดยเฉพาะสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมและการพัฒนาของชุมชน ซึ่งจากศักยภาพของพื้นที่ศึกษาคาดว่าจะมีแนวโน้มการขยายตัวทางด้านที่พักอาศัยในอนาคตอย่างแน่นอน เนื่องจากความพร้อมของโครงข่ายถนน ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ประกอบกับในเขตพื้นที่ยังมีคงที่ดินว่างเปล่าที่ยังไม่มีการพัฒนาอยู่ หากยังไม่มีการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อการนันทนาการอย่างจริงจังแล้วในอนาคตพื้นที่ดังกล่าวซึ่งถูกกำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการเพื่อสนองความต้องการในการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนได้อย่างเพียงพอ

7.1.2 การกระจายตัวของที่ตั้งเพื่อกิจกรรมนันทนาการ

พื้นที่นันทนาการส่วนใหญ่จะกระจุกตัวรวมกันอยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกของถนนประชาสงเคราะห์ มากกว่าและส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นันทนาการระดับชุมชน รวมทั้งระดับย่านที่ให้บริการแก่ประชาชนทั้งในพื้นที่ศึกษาและนอกพื้นที่ศึกษา ทำให้มีผู้เข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เกิดความแออัดและความไม่เพียงพอในการใช้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายที่จะเข้ามาใช้บริการ และในบริเวณฝั่งตะวันออกของถนนประชาสงเคราะห์ เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีการกระจุกตัวของพื้นที่นันทนาการ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่นันทนาการระดับละแวกบ้านซึ่งต้องรองรับปริมาณการเข้ามาใช้บริการของประชาชนจำนวนมากจนทำให้เกิดความแออัด ส่วนในบริเวณทางเหนือของถนนประชาสงเคราะห์มีพื้นที่นันทนาการอยู่เพียงแห่งเดียว คือ สวนสาธารณะที่ขาดการดูแลและไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ จึงสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษามีไม่เพียงพอที่จะให้บริการส่งผลให้ประชาชนของเมืองไม่ได้รับบริการของพื้นที่นันทนาการอย่างทั่วถึง ทำให้ประชาชนที่มีความต้องการใช้บริการของพื้นที่นันทนาการไม่ได้รับบริการและต้องเดินทางเพื่อที่จะพักผ่อนในระยะทางที่ไกลกว่าที่ควรจะเป็น

7.1.3 กิจกรรมการใช้ที่ดินประเภทนันทนาการและความต้องการใช้พื้นที่ของผู้ใช้บริการ

จากการสำรวจความต้องการ ความคาดหวัง ทัศนคติและความคิดเห็นของ รูปแบบของพื้นที่

นันทนาการที่ต้องการ ซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมการใช้พื้นที่นันทนาการและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการพื้นที่นันทนาการ จากการวิเคราะห์แบบสอบถามในพื้นที่ศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า พื้นที่นันทนาการที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอ ร้อยละ 37.75 ซึ่งแสดงให้เห็นความต้องการใช้พื้นที่นันทนาการของกลุ่มตัวอย่างว่ามีความต้องการใช้มาก แต่ความสามารถในการรองรับของพื้นที่นันทนาการดังกล่าวมีอยู่จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการสร้างพื้นที่นันทนาการขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสวนหย่อมละแวกบ้าน ให้กระจายไปทั่วพื้นที่ศึกษา หรือตามย่านชุมชน และเป็นพื้นที่นันทนาการที่สวยงามสะอาดและมีสิ่งอำนวยความสะดวก เนื่องจากพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนันทนาการประเภทสถานที่ออกกำลังกาย จึงเป็นความต้องการพื้นที่นันทนาการที่หลากหลาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางส่วนยินดีที่จะจ่ายค่าบริการรักษาพื้นที่นันทนาการในช่วงแรก

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษา จึงควรเป็นสวนหย่อมละแวกบ้าน ที่กระจายไปตามจุดต่างๆ ตามพื้นที่ว่างหรือพื้นที่ที่ขาดแคลนพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งการขอใช้ประโยชน์ร่วมกับพื้นที่สาธารณะประโยชน์อื่นๆ เช่น วัด หรือสถานที่ราชการต่างๆ ในพื้นที่ศึกษา เป็นต้น

2. รูปแบบการพักผ่อนในพื้นที่นันทนาการ จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่ารูปแบบการพักผ่อนในพื้นที่นันทนาการส่วนใหญ่ยังคงเป็นลักษณะของการออกกำลังกายหรือการร่วมกิจกรรม (Active Recreation) รองลงมาคือ การพักผ่อนนั่งเล่น (Passive Recreation) โดยพบว่าพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษาจะถูกใช้เพื่อการออกกำลังกายมากกว่าพื้นที่นันทนาการนอกพื้นที่ศึกษาเนื่องจากพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่นันทนาการประเภทสถานที่ออกกำลังกาย

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ควรเป็นพื้นที่นันทนาการที่ได้รับการออกแบบให้เป็นนันทนาการลักษณะสงบ โดยให้สภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด สวยงาม มีการดูแลรักษาที่สม่ำเสมอ

3. ระยะการเดินทางไปใช้บริการของพื้นที่นันทนาการ จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า สิ่งที่ต้องดูในการไปใช้บริการพื้นที่นันทนาการพื้นที่ศึกษา คือ การเดินทางใกล้บ้าน และสะดวก จะมีผลสำคัญในการไปใช้บริการพื้นที่นันทนาการ และปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างไม่ไปใช้บริการพื้นที่นันทนาการคือ การที่พื้นที่นันทนาการนั้นอยู่ไกลจากที่พักอาศัย

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดระเบียบพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จึงควรคำนึงถึงระยะของการเดินทางมาใช้บริการ โดยจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าระยะทางในการเดินทางมาใช้บริการพื้นที่นันทนาการควรจะต้องอยู่ที่ 400 – 800 เมตร หรือใช้ระยะเวลาในการเดินประมาณ 5 -10 นาที จะมีความเหมาะสมมากที่สุด (นิลบล คล่องเวสสะ : 2544) ดังนั้นพื้นที่นันทนาการที่จะจัดสร้างขึ้นควรเป็นพื้นที่นันทนาการที่กระจายไปตามจุดต่างๆ ที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น เช่น ใกล้กับที่พักอาศัยหรือแหล่งงาน โดยระยะทางควรอยู่ในรัศมี 400 – 800 เมตร

4. ช่วงเวลาที่มีการใช้พื้นที่นันทนาการสูงสุด จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่าช่วงเวลาที่มีการใช้พื้นที่นันทนาการสูงสุดคือ ช่วงเวลาเย็น 17.00-19.00น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาว่างหลังเลิกงานหรือว่างจากกิจวัตรประจำวัน ซึ่งในข้อนี้หากพิจารณาในแง่ของความสามารถของพื้นที่นันทนาการในการ

รองรับจำนวนผู้มาใช้บริการ ซึ่งการใช้พื้นที่นันทนาการที่เป็นการใช้ในเวลาเดียวกันนั้น ทำให้ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ที่พื้นที่นันทนาการสูงมากจนเกิดความแออัด ซึ่งส่งผลให้ประชากรบางส่วนไม่สามารถที่จะใช้บริการพื้นที่นันทนาการได้

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง จึงควรพัฒนาและจัดสร้างพื้นที่นันทนาการแต่ละแห่งให้สอดคล้องและเกื้อหนุนต่อกันในการให้บริการ กล่าวคือในการพัฒนาพื้นที่นันทนาการในชุมชนที่มีพื้นที่ในการรองรับผู้มาใช้บริการในจำนวนจำกัด การวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการจึงไม่ควรพัฒนาเฉพาะแห่ง แต่ต้องคำนึงถึงภาพรวมของการพัฒนาพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษาทั้งหมด รวมทั้งพื้นที่นันทนาการที่อยู่นอกพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีรัฐมีการให้บริการครอบคลุมมาถึงพื้นที่ศึกษาด้วย ทั้งพื้นที่นันทนาการที่มีอยู่เดิม และพื้นที่นันทนาการที่จัดสร้างขึ้นเพิ่มเติมให้กระจายตัวเพื่อรองรับความต้องการในการใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนประสานกับหน่วยงานอื่นๆ ในระดับการประสานนโยบายและแผน เช่น การได้มาซึ่งที่ดินในการจัดทำพื้นที่นันทนาการ และการประสานงานในระดับการปฏิบัติ เช่น การบำรุงรักษา การอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ แก่ผู้มาใช้บริการ

5. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้มีสูงสุดในพื้นที่นันทนาการ คืออุปกรณ์ออกกำลังกาย สนามเด็กเล่น รองลงมาคือ สวนประดับ น้ำตกหรือน้ำพุ

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จึงควรให้ความสำคัญกับสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่ควรจะมีในพื้นที่นันทนาการแต่ละประเภท ตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง และความเหมาะสมของสภาพของพื้นที่นันทนาการ

6. วิธีการเดินทาง จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามพบว่า ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางไปพื้นที่นันทนาการโดยรถโดยสารประจำทาง

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ในแง่ของตำแหน่งที่ตั้ง และการเข้าถึงควรคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของชุมชนในบริเวณรอบๆ และสัมพันธ์กับระบบขนส่งมวลชน

สำหรับในส่วนการสำรวจความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม มีข้อสรุปซึ่งสามารถนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ได้ดังต่อไปนี้

7. การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพื้นที่นันทนาการ จากผลการวิเคราะห์สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระในการดูแลรักษาพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษาให้มีสภาพเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ศึกษา โดยต้องการที่จะแสดงถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่นันทนาการ โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนในชุมชนที่อยู่ใกล้กับพื้นที่นันทนาการ

ดังนั้นแนวทางการวางแผนจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง จึงควรที่จะเปิดโอกาสให้ชุมชนมีการดูแลรักษาพื้นที่นันทนาการโดยอาจจะจัดเป็นการประกวดหรือการสนับสนุนก็จะสามารถทำให้พื้นที่นันทนาการที่จัดสร้างสามารถตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่ได้

8. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการร่วมแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการต่อการจัดระเบียบพื้นที่นันทนาการ

เป็นอย่างมาก โดยการร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านเวทีที่เปิดขึ้น องค์กรประชาชน และคณะกรรมการที่จัดตั้งร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชน

ดังนั้นแนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่พื้นที่นันทนาการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

9. การมีส่วนร่วมในด้านการสนับสนุนทุนทรัพย์ ทั้งในรูปแบบของการบริจาคและการจ่ายเงินบำรุงรักษาพื้นที่นันทนาการ ซึ่งในสวนนี้มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น หากพื้นที่นันทนาการนั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งในระยะยาวอาจจัดตั้งมูลนิธิหรือองค์กรในการพัฒนาพื้นที่นันทนาการ เพื่อนำรายได้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่นันทนาการที่จัดสร้างอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด

7.1.4 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษา

สำหรับแนวทางในการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานครนั้น เมื่อวิเคราะห์จากสภาพปัญหาของพื้นที่ ร่วมกับ ความคิดเห็น และความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามสามารถกำหนดแนวทางการจัดระเบียบพื้นที่นันทนาการได้ดังนี้

ตารางที่ 7.1 แสดงแนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการ

แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ศึกษา	
ปัญหาและความต้องการพื้นที่นันทนาการ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่เพียงพอของพื้นที่นันทนาการตามเกณฑ์มาตรฐานและการกระจายตัวของพื้นที่นันทนาการไม่ครอบคลุมพื้นที่ - ความไม่เพียงพอในลำดับชั้นของพื้นที่นันทนาการ - ต้องการพื้นที่นันทนาการในระดับละแวกบ้าน - ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่นันทนาการ - พื้นที่นันทนาการที่มีอยู่เสื่อมโทรม - พื้นที่นันทนาการถูกภาคเอกชนบุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์อย่าง ผิดวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาพื้นที่นันทนาการที่เหมาะสม ทั้งขนาดและรูปแบบของพื้นที่นันทนาการ โดยกระจายตัวให้ทั่วพื้นที่ศึกษา - สร้างพื้นที่นันทนาการขึ้นตามลำดับชั้น ในบริเวณที่ว่างของพื้นที่ศึกษา - สร้างพื้นที่นันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน - จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมในพื้นที่นันทนาการ - ปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่นันทนาการเดิมที่มีอยู่ให้มีความน่าใช้บริการ - ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด โดยวิธีการขอความร่วมมือ และการบังคับใช้กฎหมายกับกลุ่มภาคเอกชน

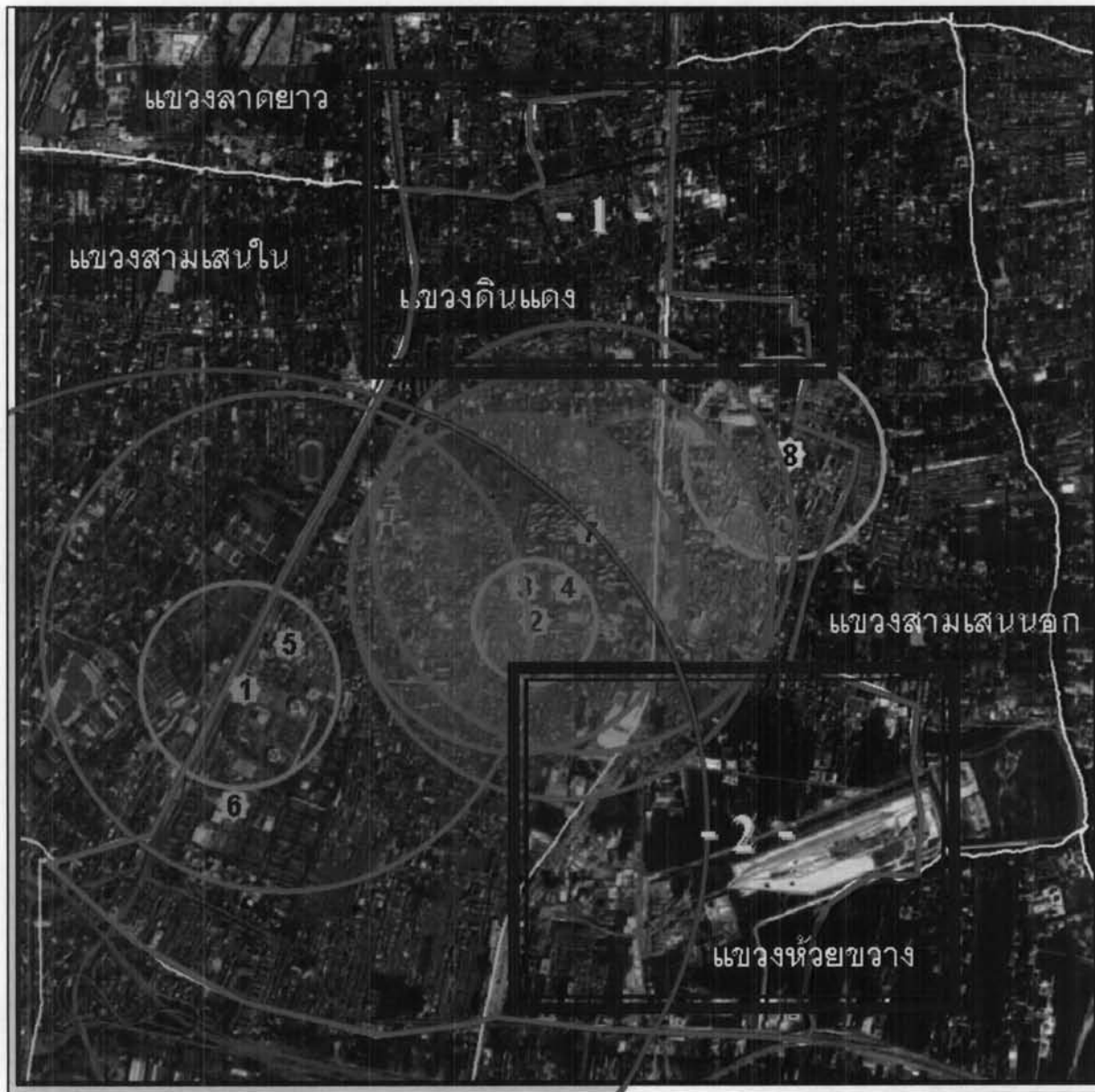
ที่มา : จากการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสำรวจภาคสนาม

ก. การค้นหาพื้นที่ว่างเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการ

สำหรับพื้นที่ว่างที่จะนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการในชุมชนเมืองนั้นมีความจำเป็นต้องค้นหา เนื่องจากทรัพยากรที่ดินในเมืองจะถูกใช้ประโยชน์ในรูปแบบพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัย จนแทบไม่มีพื้นที่ว่างให้กับการใช้ที่ดินประเภทอื่น โดยเฉพาะที่ดินเพื่อการนันทนาการหากไม่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า ในปัจจุบันปริมาณพื้นที่นันทนาการภายในพื้นที่ศึกษาหากพิจารณา จากการกระจายตัว และสัดส่วนพื้นที่ต่อประชากรเมืองแล้วนั้นจะเห็นได้ว่าภายในพื้นที่ศึกษาขาดแคลนพื้นที่นันทนาการระดับบ้าน และพื้นที่นันทนาการระดับชุมชน โดยพื้นที่นันทนาการที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นที่นันทนาการที่มีขนาดเล็กกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของถนนประชาสงเคราะห์เท่านั้น ส่วนที่เหลือมีอยู่เพียงบางจุดในพื้นที่บริเวณทางเหนือของถนนประชาสงเคราะห์บ้างเพียงเล็กน้อย ซึ่งเป็นพื้นที่นันทนาการที่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนพื้นที่นันทนาการที่ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกและตะวันตกของถนนประชาสงเคราะห์แม้จะเป็นพื้นที่นันทนาการระดับชุมชน แต่ก็มีสิ่งขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการและพื้นที่นันทนาการ ระดับย่านสำหรับศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ก็มีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอต่อปริมาณการใช้บริการของประชาชนที่หลั่งไหลเข้ามาใช้บริการในพื้นที่นันทนาการดังกล่าว

จากระบบโครงข่ายการคมนาคมของถนนสายหลัก สายรอง และสายย่อยที่สัมพันธ์กันทำให้พื้นที่ศึกษามีศักยภาพในการเข้าถึงของพื้นที่สูง ทำให้ที่ดินบริเวณพื้นที่ศึกษามีแนวโน้มในการพัฒนาเป็นพื้นที่เพื่อการพาณิชยกรรม ประกอบกับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2549 ได้กำหนดให้พื้นที่ศึกษาเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ดังนั้นในอนาคตประชากรในพื้นที่ศึกษาจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลถึงสภาพความแออัดในพื้นที่ศึกษาจึงก่อให้เกิดความต้องการพื้นที่นันทนาการเพื่อรองรับการพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นด้วย

เมื่อพิจารณาจากการกระจายตัวและรัศมีการให้บริการของพื้นที่นันทนาการระดับต่างๆ ในพื้นที่ศึกษาจะเห็นได้ว่าในพื้นที่ศึกษามีบริเวณที่ยังขาดแคลนพื้นที่นันทนาการอยู่ คือ 1.บริเวณทางด้านทิศเหนือของพื้นที่ศึกษา ตั้งอยู่ในแขวงดินแดง และ 2.บริเวณทางด้านทิศใต้ของพื้นที่ศึกษา ตั้งอยู่ในแขวงห้วยขวาง (ดูแผนที่ 7.1) จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่นันทนาการในบริเวณที่ขาดแคลนดังกล่าวเพื่อตอบสนองความต้องการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว โดยการค้นหาทรัพยากรที่ดินที่จะนำมาจัดสร้างเป็นพื้นที่นันทนาการสำหรับพื้นที่ศึกษามีแนวทางในการค้นหา ดังต่อไปนี้

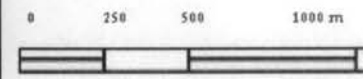

แผนที่ 7.1

บริเวณที่ขาดแคลน
พื้นที่นันทนาการ

สัญลักษณ์

- พื้นที่นันทนาการ
- รัศมีให้บริการ 0.1-0.8 กิโลเมตร
- รัศมีให้บริการ ไม่เกิน 3 กิโลเมตร
- รัศมีให้บริการ 4.8 กิโลเมตร
- พื้นที่นอกรัศมีการให้บริการ

ข. พื้นที่ว่างเพื่อการพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการ

สำหรับการพื้นที่ว่างภายในเมืองที่จะนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สวนสาธารณะนั้นในขณะนี้เคยมีผู้ทำการศึกษาไว้เป็นทั้งของต่างประเทศและในเมืองไทย โดย John G Kelcay (อ้างใน วิจารณ์ ฤกษ์, 2543: 136-137) ได้ศึกษาถึงพื้นที่ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สวนสาธารณะได้แก่

- บริเวณที่เคยถูกรอครอบครองด้วยโรงงานปัจจุบันถูกปล่อยทิ้งร้าง หรือบริเวณบ้านเรือนที่แออัด
- ที่ว่างเปล่าถูกทิ้งร้าง เช่น ที่ว่างเปล่าเป็นกองขยะที่มีเนื้อที่น้อยสามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการขนาดเล็กในระดับละแวกบ้านได้ดี
- ที่ดินขนาดเล็กๆ ที่มีพื้นที่เพียง 40-100 ตร.ม. ซึ่งไม่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเพื่อการใช้ที่ดินอย่างอื่น เช่น ที่ดินซึ่งอยู่รอบๆ ป้ายโฆษณาใหญ่ ที่ดินบริเวณหัวมุมถนนในย่านศูนย์กลางเมือง
- บริเวณที่มีการปรับปรุงฟื้นฟูของเมือง
- ที่โล่งบริเวณริมสระขนาดใหญ่ในเมือง คลอง ริมฝั่งแม่น้ำ ที่ลุ่มน้ำท่วมขังโดยธรรมชาติ
- บริเวณที่เป็นเส้นทางรถไฟเก่าที่ยกเลิกการใช้แล้ว และบริเวณที่ดินแนวเขตการรถไฟ

และในงานวิจัยของ อมรรรัตน์ กฤตยานวัช ที่เสนอแนะให้นำพื้นที่ว่างมาจัดสรรเป็นพื้นที่นันทนาการในระดับต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. พื้นที่นันทนาการในระดับละแวกบ้าน พื้นที่ที่เสนอแนะให้มีการนำมาจัดสร้างได้แก่
 - ทางเท้าโดยการนำไม้ยืนต้นมาปลูกริมทางเท้ามากขึ้น และสามารถวางเก้าอี้นั่งเล่น โดยทางเท้านั้นควรมีขนาดความกว้างมาก และถนนควรมีการจราจรเบาบาง
 - ที่ว่างเปล่าถูกละทิ้ง เช่น ที่ว่างถูกทิ้งขว้างเป็นกองขยะหากนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการขนาดเล็ก ย่อมเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้ถูกสุขลักษณะ
 - ที่ว่างระหว่างอาคารที่สามารถกำหนดที่ว่างระหว่างกลุ่มอาคาร โดยมาตรการทางผังเมือง มาตรการควบคุมการก่อสร้างอาคาร การพัฒนาที่ว่างเหล่านั้นนับว่าให้ประโยชน์คุ้มค่านอกจากเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแล้วความเขียวขจีของต้นไม้ยังช่วยลดความกระด้างของเมือง ลดความซ้ำซากของอาคาร
 - ที่ว่างริมทางรถไฟ ที่อาจจะมึลักษณะเป็นที่ว่างโล่งตลอดแนวยาว โดยการพัฒนาปลูกต้นไม้เพิ่มเติมสำหรับเป็นที่เดินเล่น, นั่งเล่น รวมทั้งทางรถไฟ ที่เลิกใช้แล้ว
 - ที่ว่างลานจอดรถ ซึ่งที่ว่างประเภทนี้มีการใช้ประโยชน์อย่างมากในช่วงเวลากลางวันแต่ถูกปล่อยทิ้งร้างในเวลากลางคืนหากมีการนำมาปรับปรุงเป็นที่พักผ่อนของประชาชนได้เท่ากับเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่
2. พื้นที่ว่างที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการระดับชุมชนได้ โดยยึดแนวคิดที่ว่าเป็นบริเวณที่ว่างที่การใช้ที่ดินโดยรอบมิใช่เป็นแหล่งพักอาศัยเพียงอย่างเดียวแต่ผสมผสานเพื่อการใช้พื้นที่นันทนาการได้ทั้งวัน คุ้มค่ากับการลงทุน ได้แก่
 - ที่ว่างภายในบริเวณโรงเรียน นอกจากอาคารเรียนแล้วโรงเรียนอาจมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น เก้าอี้พักผ่อน มีความร่มรื่นของต้นไม้ อีกทั้งที่ตั้งของโรงเรียน ยังแทรกอยู่ตามที่พักอาศัยโดยทั่วไป
 - ที่ว่างภายในโรงพยาบาล

- ที่ว่างในสถาบันราชการ ได้แก่ สถานที่ราชการ ที่เปิดกว้างติดต่อกับประชาชนอยู่แล้ว สถานที่ราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง สวัสดิการทางสังคม เด็ก เยาวชน สถานที่ราชการที่ไม่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย หรือทางลับทางราชการ

- ที่ว่างภายในโครงการที่อยู่อาศัย ว่างภายในมหาวิทยาลัย ที่ว่างภายในโบราณสถาน ที่ว่างบริเวณพาณิชยกรรม การควบคุมการก่อสร้างอาคารให้เป็นแบบตั้งฉากกับถนนเว้นที่ว่างให้เกิดขึ้นระหว่างแถวอาคาร และพัฒนาที่ว่างที่ได้เป็นสวนสาธารณะขนาดเล็ก ให้กับประชาชนที่อยู่ติดแถว สำหรับศูนย์การค้า จากมาตรฐานการควบคุมการก่อสร้างที่กำหนดระยะเวลาถอยร่น และกำหนดพื้นที่ว่างนอกเหนือจากพื้นที่อาคาร ซึ่งสามารถแบ่งที่ว่างไปพัฒนาเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับลูกค้าและประชาชนทั่วไป

- ที่ว่างอันเกิดจากการรื้อถอน เช่น ที่ว่างซึ่งเคยถูกครอบครองโดยอาคาร ได้แก่ กรณีที่บ้านเรือน รุกข์ที่สาธารณะ ซึ่งสภาพทรุดโทรมมากต้องรื้อ ฉะนั้นบริเวณนี้ควรเก็บไว้เป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการโดยทันที ถ้าหากมีขนาดพื้นที่มากพอสำหรับพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการระดับต่างๆ ได้หรือหากเป็นที่ว่างปล่อยทิ้งมานานเป็นกองขยะ หรืออาจเป็นที่ว่างจากการย้ายออกไปจากแหล่งชุมชนพักอาศัยของโรงงานอุตสาหกรรมที่รบกวนต่อสภาพแวดล้อม

- ที่ว่างริมแม่น้ำลำคลอง ได้แก่ ที่ว่างเป็นแนวยาวสองข้างคลอง ซึ่งนอกจากจะได้พื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจแล้วยังช่วยให้เกิดพื้นที่สีเขียวทำให้เมืองสวยงาม และยังเป็นการป้องกันการรุกรานอย่างผิดกฎหมาย อีกทั้งยังสะดวกต่อการดูแลคลอง พื้นฟูประเพณีที่เกี่ยวข้องกับทางน้ำ คือนสภาพแวดล้อมให้กับคลอง ที่ว่างริมคลองที่เป็นจุด ซึ่งมีที่ว่างเหล่านี้จะกระจายเป็นจุดๆ เป็นระยะสลับกันกับการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอื่น

3. ที่ดินที่ใช้สำหรับการพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการในระดับย่าน ระดับเมือง ซึ่งเป็นที่ว่างที่มีความเด่นชัดในแง่ของที่ว่างที่กว้างใหญ่ มีสภาพภูมิทัศน์งดงามตามธรรมชาติ และมีการเข้าถึงสะดวก ที่ได้แก่

- ที่ว่างริมถนนตัดใหม่ซึ่งควรสงวนรักษาพื้นที่ไว้
- บึงทะเลสาบ สำหรับบึงทะเลสาบที่เกิดโดยธรรมชาตินั้น มีลักษณะลุ่มน้ำขังตลอดปี ค่อนข้างตื้น ไม่สามารถนำมาทำประโยชน์ได้ ถ้าหากปลูกสร้างอาคารก็ต้องเสียค่าถมดินหรือจะทำประโยชน์ด้านการเกษตรก็ไม่ได้ผล พื้นที่เช่นนี้ สามารถนำมาพัฒนาเป็นสวนสาธารณะได้

หากพิจารณาถึงการค้นหาพื้นที่ว่างภายในเมืองทั้งหมดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเป็นการนำพื้นที่ว่างที่มีอยู่ในแต่ละเมืองมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็มีความแตกต่างกันในด้านพื้นฐานของแต่ละเมืองพื้นที่ว่างบางประเภท เช่น ที่ว่างภายในที่ร้างโรงงานอุตสาหกรรมไม่มีในพื้นที่ศึกษา จะเห็นว่าการพิจารณาถึงการค้นหาที่ว่างนั้นต้องให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายใต้ปัจจัยข้อแตกต่างทางด้านกายภาพที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ด้วย

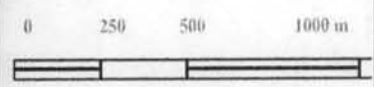
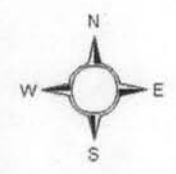
แผนที่ 7.2

ที่ว่างเพื่อการพัฒนา พื้นที่นันทนาการ

สัญลักษณ์

 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

 พื้นที่ว่างสำหรับ
พัฒนาเป็นพื้นที่
นันทนาการ

ซึ่งจากหลักการค้นหาที่วางดังกล่าวนั้นสามารถพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การพัฒนาเป็นพื้นที่
นันทนาการ ในพื้นที่ศึกษาดังนี้

- ที่ดินบริเวณถนนเทอดพระเกียรติ ในทางรถไฟสายบางซื่อ-คลองตัน ช่างขวา ใกล้อาคารยูโทเปีย
อาบอบนวด แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ บริเวณพื้นที่แห่งนี้มีที่ว่างที่มีศักยภาพสามารถนำมา
พัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการได้ ที่ว่างปัจจุบันมีขนาดประมาณ 3 ไร่ สภาพทางกายภาพเป็นที่ว่างยังไม่มี
การพัฒนา เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้ชุมชนเป็นสถานที่ที่มีความเป็นไปได้สูง และยังเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ นอกจากนี้
พื้นที่บริเวณนี้ มีศักยภาพในการเข้าถึงเนื่องจากมีการเชื่อมต่อกับถนนหลายสายทั้งถนนพระรามเก้าเชื่อมต่
ทางด้านแยกผังเมือง ถนนรัชดาภิเษกทางด้านแยกเทียมร่วมมิตร และถนนเทียมร่วมมิตรทางด้านสามแยกตัด
ถนนเทอดพระเกียรติ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ทุกด้าน

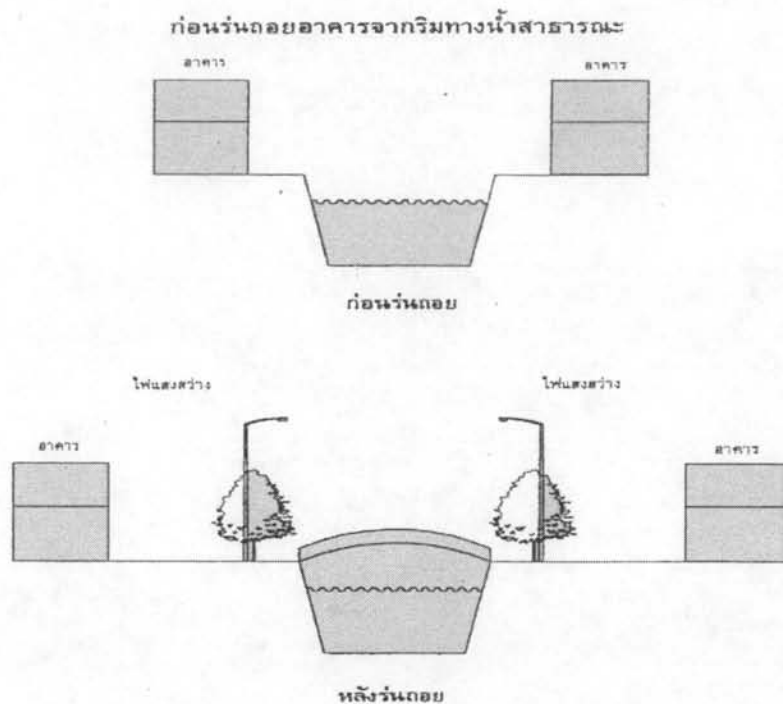
ค. การเพิ่มพื้นที่นันทนาการโดยการพัฒนาที่ว่างของเมือง

การพัฒนาในแนวทางนี้เป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่นันทนาการของเมืองทั้งบริเวณที่มีที่ว่าง
จะพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการและบริเวณที่ไม่มีที่ว่างจะพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการ โดยเฉพาะในกรณีหลัง
การเพิ่มพื้นที่นันทนาการในลักษณะที่จะกล่าวต่อไปนี้จะเป็นการทดแทนพื้นที่นันทนาการในพื้นที่ไม่มีที่ว่าง
ที่จะนำมาพัฒนา สำหรับแนวทางการพัฒนานั้นพิจารณาถึงพื้นที่ว่างที่มีศักยภาพที่จะนำมาพัฒนา คือ
การเพิ่มพื้นที่นันทนาการตามแนวเส้นทางคมนาคม และการเพิ่มพื้นที่นันทนาการในที่ว่างสาธารณะของเมือง

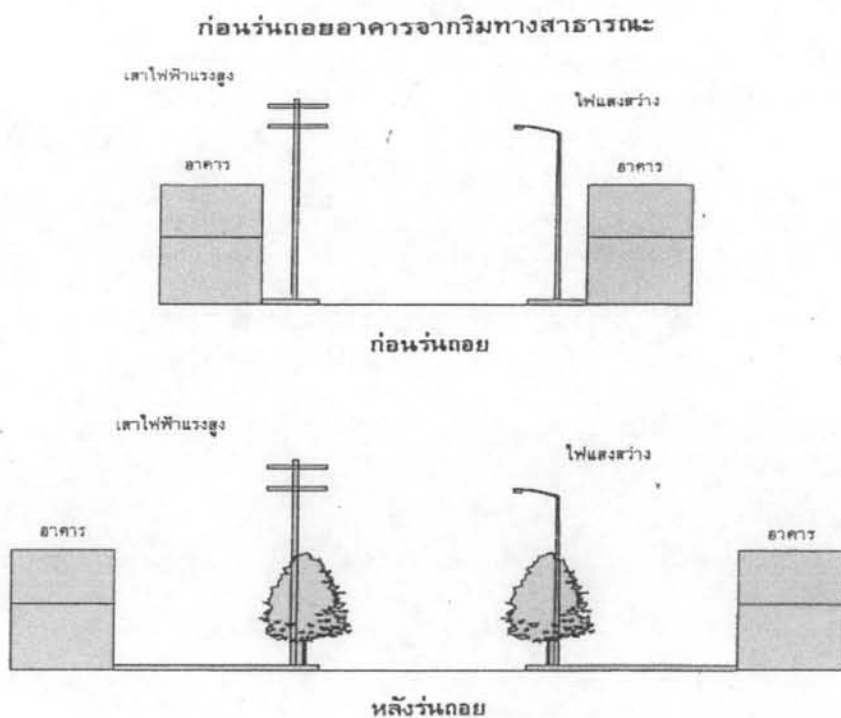
1. การเพิ่มพื้นที่นันทนาการตามแนวเส้นทางคมนาคมของเมืองที่มีอยู่ที่สำคัญและมีศักยภาพในการ
นำมาพัฒนาในพื้นที่ศึกษามี 2 ลักษณะได้แก่ เส้นทางคมนาคมตามแนวถนนของเมือง และแนวบริเวณ
ริมคูคลองต่างๆ ในพื้นที่ศึกษา โดยใช้หลักการ Green and Blue Plan ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ประเทศ
สาธารณรัฐสิงคโปร์นำมาสร้างพื้นที่นันทนาการ โดยใช้เป็นตัวกำหนดโครงร่างสำหรับการปรับปรุงพื้นที่โล่ง
(Open Space) และทางน้ำ (Waterways) ซึ่ง Green หมายถึงใบไม้ Blue หมายถึงน้ำ มีจุดมุ่งหมาย
เพื่อสร้างสรรค์ความสมดุลระหว่างการสงวนรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและการแข่งขันด้านความ
ต้องการที่ดิน ทางสีเขียว และทางสีน้ำเงิน จึงพบเห็นตามแนวเส้นทางจราจรพิเศษ ที่ต้องการให้ผ่านเข้า
สู่เมืองอย่างสงบรวมรื่น

โดยที่โล่งริมคลองสาธารณะนั้นมีบทบาทสำคัญในระบบที่โล่งของเมือง ควรสงวนรักษาไว้และ
กำหนดให้มีระยะร่นถอยจากคูคลองเพื่อเปิดเป็นที่โล่ง ป้องกันมิให้การก่อสร้างอาคารประชิดคูคลองและทิ้งน้ำ
เสียลงคลอง คูคลองควรจะมีทางเดินทั้งสองข้างและมีสะพานเชื่อมทั้งสองฝั่งทุก 500 เมตร ช่วงที่ผ่านชุมชน
หนาแน่นอาจจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการ ที่โล่งริมคลองสาธารณะนี้ควรจะเชื่อมโยงกับที่โล่งริมคลองอื่นๆ เป็น
โครงข่ายสีเขียว

ถนนนอกจากเป็นเส้นทางนำไปสู่พื้นที่นันทนาการแล้ว ที่โล่งเขตทางริมถนนก็มีคุณประโยชน์ในอีก
หลายด้าน ทั้งเป็นแนวสำหรับวางระบบสาธารณูปโภค ยังใช้เป็นทางเดินเท้าและทางจักรยานได้อีกด้วย หากมี
ความกว้างเพียงพอก็สามารถปลูกต้นไม้เป็นแนวสีเขียวได้ตลอดทางประโยชน์ที่ได้จากการปลูกต้นไม้ริมถนน
นั้น นอกจากจะให้ร่มเงาแก่คนเดินถนนแล้วยังช่วยเก็บฝุ่น เพิ่มก๊าซออกซิเจน ลดแสงจ้า ทำให้ภูมิทัศน์ชุมชน
และคุณภาพชีวิตดีขึ้น เช่นเดียวกับคูคลอง โครงข่ายถนนจะเป็นโครงข่ายสีเขียวที่จะช่วยเชื่อมโยงพื้นที่
นันทนาการที่กระจายอยู่ทั่วไปเข้าด้วยกัน

ภาพที่ 7.1 แสดงการร่นถอยแนวอาคารจากริมคลองสาธารณะ

ภาพที่ 7.2 แสดงการร่นถอยแนวอาคารจากริมทางสาธารณะ

โดยในพื้นที่ศึกษาแนวถนนและแนวคลองที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาพื้นที่เปิดโล่งริมทางที่มีความเป็นไปได้ ในสภาพของถนนที่มีอยู่ในพื้นที่ศึกษาปัจจุบันซึ่งได้แก่

1. ถนนเทียมร่วมมิตร เป็นถนนสายรองเชื่อมต่อจากถนนรัชดาภิเษกทางตะวันออก สามารถทะลุกับถนนประชาอุทิศและซอยศูนย์วิจัย 4 ออกถนนพระรามเก้าได้ ช่องทางเดินรถมี 4 ช่องทาง พื้นที่ขอบถนนและทางเท้ากว้างประมาณ 4 เมตร บริเวณริมถนนมีต้นไม้เพียงเล็กน้อยสลับกับหญ้าที่ขึ้นรกอยู่ริมถนน

2. ถนนเทอดพระเกียรติ เป็นถนนที่สร้างขึ้นใหม่ ช่องทางเดินรถมี 2 ช่องทาง พื้นที่บริเวณสองฝั่งถนนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ และที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของการรถไฟแห่งประเทศไทย และรถไฟฟ้ามหานคร

3. แนวคลองบางซื่อและแนวคลองน้ำแก้ว ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีที่ว่างเป็นแนวยาวสองฝั่งคลองประกอบด้วยมีที่ว่างริมคลองที่เป็นจุด ซึ่งมีที่ว่างเหล่านี้จะกระจายเป็นจุดๆ เป็นระยะสลับกันกับการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอื่น

แผนที่ 7.3

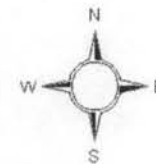
การเพิ่มพื้นที่นันทนาการ
ตามแนวคมนาคม

สัญลักษณ์

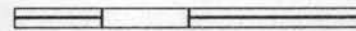
 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

 พื้นที่นอกรัศมี
การให้บริการ

 พื้นที่ว่างสำหรับ
พัฒนาเป็นพื้นที่
นันทนาการ

0 250 500 1000 m

แขวงลาดยาว

แขวงสามเสนนอก

แขวงดินแดง

แขวงห้วยขวาง

- 1 -

แผนที่ 7.4

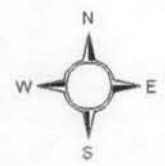
การพัฒนาที่ว่าง บริเวณริมคูคลอง

สัญลักษณ์

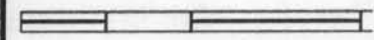
 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

 พื้นที่นอกรัศมี
การให้บริการ

 พื้นที่ว่างสำหรับ
พัฒนาเป็นพื้นที่
นันทนาการ

0 250 500 1000 m

แผนที่ 7.5

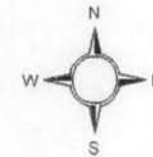
การพัฒนาที่ว่าง
ตามแนวถนน

สัญลักษณ์

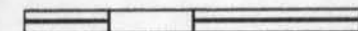
 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา

 พื้นที่นอกรัศมี
การให้บริการ

 พื้นที่ว่างสำหรับ
พัฒนาเป็นพื้นที่
นันทนาการ

0 250 500 1000 m

2. การเพิ่มพื้นที่นันทนาการในที่ว่างสาธารณะของเมือง ที่ว่างสาธารณะของเมืองนั้น ได้แก่ ที่ว่างภายในสถาบันการศึกษา ที่ว่างภายในศาสนสถาน ที่ว่างภายในสถานที่ราชการ ซึ่งพื้นที่เหล่านี้มีการกระจายตัว และทำหน้าที่ของตัวเองแทรกอยู่ในชุมชนเมืองทั้งเมือง และภายในพื้นที่ที่มีที่ว่างที่สามารถนำมาพัฒนาเพิ่มพื้นที่นันทนาการในลักษณะดังนี้

ที่ว่างภายในสถาบันการศึกษา ในส่วนของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการนำมาพัฒนาเป็นที่ว่างเพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนได้โดยคำนึงถึงที่ว่างที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นที่พักผ่อนนั้นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับหนึ่งอันต้องประกอบด้วยพื้นที่ว่างภายใน สนามกีฬา สถานที่นั่งพักผ่อน มีทางเดินเท้าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้นอยู่แล้ว และอยู่ใกล้ชุมชนที่อยู่อาศัยที่คาดว่าจะมีคนเข้ามาใช้ประโยชน์จากพื้นที่เต็มที หากมีแนวทางการพัฒนาให้เป็นพื้นที่นันทนาการพื้นที่ว่างในสถาบันการศึกษา

ในส่วนของจะนำมาพัฒนาเป็นที่นันทนาการของชุมชน เนื่องจากพื้นที่ภายในสถาบันการศึกษา นอกจากจะมีอาคารแล้วยังมีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น โดยสถาบันการศึกษาในชุมชนแบ่งออกเป็นหลายระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาภายในชุมชนเหล่านี้แทรกกระจายตัวอยู่ทั่วไปภายในชุมชน การเข้าถึงสะดวก โรงเรียนบางแห่งมีการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่สวยงามร่มรื่นด้วยต้นไม้ มีสนามสำหรับการออกกำลังกายและเล่นกีฬา แต่อย่างไรก็ตามส่วนหนึ่งที่ทำให้พื้นที่นันทนาการภายในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยประโยชน์กับชุมชนเท่าที่ควร คือ การแบ่งปันให้กับชุมชน เพราะพื้นที่เหล่านี้จะถูกจำกัดการใช้ประโยชน์เฉพาะ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โดยช่วงการปิดภาคการศึกษา ในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์ ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์จะมีเพียงระดับอุดมศึกษาเท่านั้นที่มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ในช่วงปิดภาคการศึกษาเนื่องจากยังมีนักศึกษาบางส่วนที่ต้องทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนอยู่ การนำพื้นที่ว่างภายในโรงเรียนปรับปรุงเป็นพื้นที่นันทนาการโดยอาจออกมาในรูปแบบของพื้นที่พักผ่อนที่มีการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์มีที่นั่งเล่นและออกกำลังกายซึ่งโดยปกติภายในโรงเรียนต่างๆ จะมีการนำพื้นที่เกี่ยวกับการพักผ่อนและการเล่นกีฬาภายในโรงเรียนอยู่แล้วการนำกิจกรรมเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการเล่นกีฬา ที่ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมที่สอดคล้องชุมชนโดยภายในชุมชนต้องการให้มีสนามเด็กเล่นภายในชุมชน และพื้นที่นันทนาการในละแวกบ้านที่สามารถเดินทางได้สะดวก ดังนั้นหากมีการเสริมกิจกรรมด้านการออกกำลังกายแบบสงบนิ่งและแบบการออกกำลังกายในพื้นที่โดยระยะเวลาที่ให้บริการควรให้บริการในช่วงหลังเลิกเรียน ระหว่าง 16.00 – 19.00 น. ในช่วงวันเสาร์ อาทิตย์ และระหว่างปิดภาคการศึกษา และในการศึกษาคั้งนี้ได้ศึกษาถึงศักยภาพพื้นที่ของสถานศึกษาที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อหาศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่พักผ่อนดังนี้

ตารางที่ 7.2 แสดงสถานศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนา

สถานศึกษา	ที่ตั้ง (แขวง)	ที่ว่าง (ไร่)	ลักษณะของสวนประกอบ				
			1	2	3	4	5
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	ดินแดง	4	/	/	/	/	/
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	ดินแดง	2	/	/	/	-	/
ราชมงคลจักรพงษ์ภูวนาถ	ดินแดง	3	/	/	-	/	/
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา น้อมเกล้า (รัชดาภิเษก)	ห้วยขวาง	3	/	/	-	-	/
โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์	ดินแดง	2	/	/	-	/	/
โรงเรียนสตรีพร้อมพรรณ	ดินแดง	3	/	-	/	-	/
โรงเรียนสามเสนนอก	ดินแดง	2	/	/	-	-	/

ที่มา:จากการศึกษา

หมายเหตุ 1.หมายถึง มีต้นไม้ให้ร่มเงา 2.ที่นั่งพักผ่อน 3.สิ่งอำนวยความสะดวก
4.ถนนและทางเท้า 5.สนามกีฬา

จะเห็นได้ว่าภายในพื้นที่ศึกษามีสถาบันการศึกษาหลายแห่งที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการของพื้นที่ศึกษา ที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากสถานที่เหล่านั้นได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามยังมีสถาบันการศึกษาอีกส่วนหนึ่งที่ไม่มีความสามารถในการพัฒนาเป็นพื้นที่นันทนาการได้ด้วยข้อจำกัดในด้านที่ว่างหรือในด้านอื่น แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่เหล่านั้นสามารถนำมาพัฒนาเป็นที่ว่างเพื่อการรักษาสภาพแวดล้อมโดยมีการตกแต่งบริเวณภายในพื้นที่ให้สวยงาม

ง.การพัฒนาพื้นที่นันทนาการเดิมที่มีอยู่

พื้นที่นันทนาการที่มีอยู่ในพื้นที่ศึกษาปัจจุบันพบว่าพื้นที่นันทนาการยังมีข้อบกพร่องที่ต้องการจัดระเบียบให้เหมาะสมดังต่อไปนี้

1.สวนหย่อม ขอยพระราชารัฐรบำเพ็ญ 9-11 พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นบริเวณที่อยู่ย่านใจกลางชุมชน ปัจจุบันผู้ที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่นันทนาการส่วนใหญ่เป็นคนรอบๆ ชุมชน เดินทางด้วยทางเท้าหรือจักรยาน ลักษณะบางประการของกายภาพ คือ ขาดสนามเด็กเล่น ขาดกิจกรรมเครื่องออกกำลังกาย ขาดแสงสว่างในเวลากลางคืน ไม่มีศาลาพักผ่อนภายในสวน มักเป็นที่มั่วสุมอบายมุขของวัยรุ่นและคนจรจัด ทำให้ผู้มาใช้สวนเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย

การใช้มาตรการรักษาความปลอดภัย สำหรับการใช้นโยบายการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่นั้นชนบทการ
แห่งนี้จำเป็นต้องทำอย่างเร่งด่วนเนื่องจากปัจจุบันมีประชาชนบางกลุ่มใช้เป็นแหล่งมั่วสุม เช่น ใช้เป็นสถานที่
สำหรับดื่มสุรา เป็นที่พักอาศัยของคนเร่ร่อน คนจรจัด ทำให้ประชาชนไม่กล้ามาใช้บริการสวนหย่อมแห่งนี้
เพราะผู้ที่จะมาใช้บริการจะเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากในการใช้บริการพื้นที่นั้นชนบทการ
ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง สำนักงานเขตห้วยขวาง และสถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร จึงควรจัดให้มี
มาตรการในการรักษาความปลอดภัย ที่จะทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความรู้สึกมั่นใจในการใช้ว่ามีความปลอดภัย
ที่จะเป็นการส่งเสริมการเข้าไปใช้พื้นที่มากขึ้น โดยการจัดสายตรวจเดินเท้า หรือสายตรวจจักรยาน เข้าไปตรวจ
ตราดูแลภายในพื้นที่สวนเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเวลากลางคืน

จัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการออกกำลังกาย พื้นที่สวนหย่อมแห่งนี้เป็นส่วนที่อยู่ท่ามกลางชุมชนเมือง
ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น จากจุดที่ตั้งของพื้นที่สวนสามารถเข้าถึงได้สะดวกพอสมควรทั้งทางด้าน
ซอยพระราชบุรีบำเพ็ญ 9 และ 11 ที่ต่อเชื่อมถึงกันบริเวณด้านหน้าสวน จึงเป็นจุดที่ควรส่งเสริมอย่างยิ่ง
ในการเพิ่มพื้นที่ออกกำลังกายและเป็นสถานที่พบปะกันได้โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์
ออกกำลังกายที่จัดให้มี สถานีในการออกกำลังกายเป็นจุดๆ โดยรอบบริเวณสวน

ตกแต่งโคมไฟส่องสว่าง ให้ในพื้นที่เพื่อความปลอดภัยรอบบริเวณ ตลอดจนสามารถใช้มาตรการ
รักษาความปลอดภัยในการใช้สวนในเวลากลางคืน ในช่วงเวลากลางคืนนั้นสวนแห่งนี้ยังเปิดให้บริการเนื่องจากเป็น
สวนแบบเปิดที่ไม่มีรั้วรอบ ทำให้ในช่วงเวลากลางคืนคนก็ยังเดินผ่านบริเวณสวนได้ ดังนั้นควรเพิ่มแสงสว่าง
ให้เพียงพอ

2.สนามกีฬาห้วยขวาง เป็นพื้นที่นั้นชนบทการที่อยู่ใจกลางชุมชน ทั้งชุมชนนาทอง หรือพลตการเคหะ
ห้วยขวางโครงการต่างๆ อีกทั้งยังเป็นท่ารถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร (ข.ส.ม.ก.)
และรถเมล์ร่วมบริการ อีกจำนวนหลายสาย ปัจจุบันประชาชนที่ไปใช้บริการจะเป็นคนในชุมชนละแวกบ้าน
ใกล้เคียง และบางส่วนเป็นผู้ที่มารอขึ้นรถประจำทางเพื่อเดินทางไปยังพื้นที่ใกล้เคียง สนามกีฬาดังกล่าว
แม้จะมีขนาดใหญ่เป็นพื้นที่นั้นชนบทการระดับชุมชน แต่ก็มีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่ครบ โดยภายในสนามกีฬา
มีเพียงพื้นที่แข็งเป็นลานอเนกประสงค์ สนามหญ้าซึ่งขาดการดูแลรักษา สนามเด็กเล่นมีอุปกรณ์น้อยและ
อยู่ในลักษณะชำรุดเป็นอันตรายต่อเด็ก ๆ ที่เข้าไปเล่นอุปกรณ์ดังกล่าว ผังบริเวณมีเพียงทางเท้ารอบสนามกีฬา
แต่ก็จะมีประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ทางเท้าในการตั้งเป็นร้านค้าทั้งในลักษณะของหาบเร่ และแผงลอยอยู่โดยรอบ
บริเวณ อีกทั้งในพื้นที่สนามกีฬาไม่มีเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน

การปรับปรุงควรมีการจัดสถานีออกกำลังกายเป็นจุดๆ โดยรอบบริเวณสนามกีฬา เพิ่มอุปกรณ์ใน
สนามเด็กเล่นให้เพียงพอ พื้นที่สนามกีฬานี้อยู่ใกล้ชุมชนพาณิชยกรรมและชุมชนที่อยู่อาศัย ผู้ไปใช้บริการ
ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนละแวกบ้านที่มีทุกเพศทุกวัยและประชาชนที่มารอรถโดยสารประจำทางเข้าไปใช้
บริการ แต่ยังไม่มีการเตรียมเก้าอี้ที่นั่งเอาไว้ดังนั้นเพื่อเอื้อประโยชน์จึงควรมีการเพิ่มเก้าอี้ที่นั่งเข้าไปด้วย

พิจารณาจัดทำซุ้มไม้เลื้อยให้ร่มเงา เชื่อมโยงทางเดินโดยรอบ พื้นที่อันจะเอื้ออำนวยต่อการสัญจร
ในช่วงเวลากลางวัน จัดไม้พุ่มเตี้ยเป็นแนวรั้วเพื่อสร้างความร่มรื่นสบายตาของสนามกีฬาแทนรั้วเหล็กที่มีอยู่ซึ่ง
ให้ความรู้กระด้าง สำนักงานเขตดินแดง ต้องวางมาตรการในการควบคุมการใช้ประโยชน์บนทางเท้าของกลุ่ม
ของหาบเร่ แผงลอยดังกล่าวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่ให้กิจกรรมการค้าเข้าไปรบกวนการใช้ประโยชน์
เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในสนามกีฬา

ปรับปรุงโดยการจัดภูมิทัศน์ให้สนองต่อการใช้ลานอเนกประสงค์ให้เกิดกิจกรรมมากขึ้น โดยส่งเสริมกิจกรรมการรวมกลุ่มของประชาชนในชุมชน

3. สวนปาร์กาวดีรังสิต พื้นที่บริเวณดังกล่าวอยู่ระหว่างถนนมิตรไมตรีและถนนวิภาวดี-รังสิต แต่สภาพในปัจจุบันยังขาดการดูแลเอาใจใส่ มีกลุ่มผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างบุกกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งของคิวรถจักรยานยนต์รับจ้าง เพื่อรอรับผู้โดยสารในพื้นที่ รวมทั้งใช้เป็นพื้นที่บางส่วนสำหรับซ่อมบำรุงเครื่องยนต์และล้างทำความสะอาดรถจักรยานยนต์ดังกล่าว ส่วนในเวลากลางคืนมักจะมีกลุ่มวัยรุ่นเข้าไปมั่วสุมสูดดมสารระเหยและถูกปล่อยให้เป็นที่พักของคนจรจัดในตอนกลางคืน ประกอบกับกิจกรรมภายในสวนไม่เอื้อให้เกิดแรงจูงใจในการเข้ามาใช้บริการ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดการดูแลรักษา และการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในสวน การแก้ปัญหาโดยการ

การใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยโดยทางสำนักงานเขตดินแดง ต้องเข้ามาดูแลเกี่ยวกับการจัดตั้งคิวรถจักรยานยนต์ไม่ให้รบกวนการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนที่มาใช้บริการภายในสวน ส่วนสถานีตำรวจนครบาลดินแดง จึงควรจัดให้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัย ที่จะทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความรู้สึกมั่นใจในการใช้ว่ามีความปลอดภัย ที่จะเป็นการส่งเสริมการเข้าไปใช้พื้นที่มากขึ้น โดยการจัดสายตรวจเดินเท้า หรือสายตรวจจักรยาน เข้าไปตรวจตราดูแลภายในพื้นที่สวนเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเวลากลางคืน

วางผังภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีสภาพพื้นที่สะอาดรวมทั้งเพิ่มเติมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและพื้นที่พักผ่อนภายในสวนจัดให้มีสนามเด็กเล่นโดยมีพื้นที่ทางเดินที่สามารถเชื่อมต่อกับสวนที่อยู่ใกล้เคียงได้

ปรับปรุงให้มีความปลอดภัย มีไฟฟ้าที่ส่องสว่างทุกดวง ดังขยะ ม้านั่ง ชุมนศาลา เพิ่มเติม เนื่องจากเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นของการมาใช้สวน ซึ่งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเหล่านี้จะเป็นปัจจัยในการส่งเสริมให้คนมาใช้สวนเพิ่มขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาข้างต้นที่กล่าวมาทั้งหมด ผลจากการศึกษานี้จึงมีข้อเสนอสำหรับแนวทางการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ได้ดังต่อไปนี้

7.2.1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของที่ตั้งของพื้นที่นันทนาการในเขตเมือง ที่สามารถใช้เป็นตัวชี้้นำการพัฒนาพื้นที่โดยรอบ และส่งผลต่อการพัฒนาของภาคเอกชน รวมไปถึงความคุ้มค่าในการจัดตั้งพื้นที่นันทนาการแห่งนั้น ซึ่งที่ตั้งของพื้นที่นันทนาการดังกล่าว หากก่อให้เกิดผลประโยชน์กับโครงการหรือมูลค่าที่ดินที่เพิ่มขึ้นกับสภาพพื้นที่โดยรอบ และการพัฒนาของภาคเอกชนที่มีขึ้นในบริเวณข้างเคียงพื้นที่นันทนาการดังกล่าว ก็ควรมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่นันทนาการแห่งนั้น ตลอดจนดูแลรักษาร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่ให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่นันทนาการที่ตั้งอยู่ เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ดีแก่ชุมชนเมืองโดยรวม

7.2.2. ในส่วนของระยะเวลาในการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการ การเพิ่มจำนวนของพื้นที่นันทนาการให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ไม่อาจดำเนินการได้ในเวลาอันรวดเร็ว และยิ่งนานวันความต้องการก็จะยิ่งทวีมากขึ้นตามลำดับ ถ้าหากยังไม่มีความก้าวหน้าใดๆ ในปัจจุบันหรืออนาคต ทำให้การจัดหาพื้นที่นันทนาการประสบกับความยากลำบากมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ปัญหาการขาดแคลนได้บรรเทาลง

ตลอดจนเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาในอนาคต การจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวง
ห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จึงควรมีระยะเวลาดังต่อไปนี้

1 ระยะเวลาปัจจุบัน

- ที่ว่างในเมืองที่พอหาได้ นำมาใช้ประโยชน์ในรูปพื้นที่นันทนาการ เพื่อให้บรรลุความ
ต้องการเท่าที่จะมากได้ เช่น ที่ว่างริมคลอง ที่ว่างบริเวณข้างสถานทูตเกาหลีใต้ พื้นที่ว่างของรถไฟฟ้ามหานคร
 ฯลฯ ควรนำมาปรับปรุงและจัดสร้างให้เป็นพื้นที่นันทนาการที่น่าสนใจ หรืออาจจะสร้างเป็นสวนสาธารณะ
โดยมีการปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพิ่ม Facilities ที่จำเป็น เช่น เก้าอี้ นั่ง ถังขยะ สนามหญ้า แนวทางเดิน เป็นต้น

- ในบริเวณที่ว่างบางแห่งที่พัฒนาแล้ว มีการตกแต่งเป็นสวนหย่อมสวยงาม มีองค์ประกอบ
บางประการที่คล้ายคลึงกับพื้นที่นันทนาการ เช่น มีต้นไม้ให้ร่มเงา มีเก้าอี้ มีสวนดอกไม้ ซึ่งจะอยู่ในบริเวณ
สถาบันการศึกษา วัด หน่วยงานราชการบางแห่ง ฯลฯ ให้มีการนำมาจัดสรรให้เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกัน
(Multiple Use) ควรเชื้อเชิญให้ประชาชนเข้าไปอาศัยพักผ่อนได้อย่างเป็นทางการ (Formal) หรืออย่าง
มีกึ่งลักษณะ

- บริเวณใดที่เกิดเป็นสภาพที่ว่างเปล่าขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วนเช่น บริเวณเพลิงไหม้
บริเวณโยกย้าย รื้อถอน หรือบริเวณใดที่ไม่มีประโยชน์การใช้สอยแล้ว ควรนำมาจัดสร้างเป็นพื้นที่นันทนาการ
ทันที ถึงแม้ว่าพื้นที่นันทนาการเล็กๆ ในลักษณะของสวนหย่อมก็ได้ พื้นที่นันทนาการเหล่านี้จะไม่ใช้พื้นที่
ตอบสนองความต้องการได้มาก แต่ก็เป็ทางออกที่จำเป็น เพื่อช่วยเพิ่มจำนวนพื้นที่นันทนาการในเมืองให้
มากขึ้น และกระจายแทรกตามแหล่งที่อยู่ของประชาชน เพื่อช่วยให้ประชาชนมีที่พักผ่อนที่ต้องการ
อยู่ในปัจจุบัน

- องค์กรของรัฐแต่ละแห่งและหน่วยงานเอกชน ควรพัฒนาที่ว่างที่มีอยู่ในรูปแบบของการ
จัดสร้างเป็นพื้นที่นันทนาการ ให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน หรือสถานประกอบการของตน เพื่อเป็นสวัสดิการแก่
เจ้าหน้าที่หรือพนักงานในสังกัด

2 ในระยะสั้น 5 - 10 ปี

ภายในช่วงระยะเวลาอีก 10 ปี กรุงเทพมหานคร จะมีการขยายตัวของประชากรที่เพิ่มขึ้น
พื้นที่พื้นที่นันทนาการจะยังคงเป็นที่ต้องการของประชาชนในเมืองตามการเจริญเติบโตของเมือง แขวง
16ดินแดง เขตดินแดง และแขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง ที่ถึงแม้ว่าจะมีอัตราการเพิ่มของประชากรที่ลดลง
ก็ตามแต่อัตราการเติบโตของที่อยู่อาศัย และสถานประกอบการจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากเป็นแหล่งงาน สถานที่ตั้ง
ของสถานศึกษาจำนวนมาก รวมไปถึงที่พักอาศัยของประชาชนที่ทำงานในพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน
ความต้องการพื้นที่นันทนาการจึงยังคงมีอยู่ และเป็นการวางแผนเพื่อให้มีพื้นที่นันทนาการอย่างเพียงพอ
สำหรับในอนาคต การจัดสร้างพื้นที่นันทนาการเพื่อให้เพียงพอับความต้องการดังกล่าวจึงจำเป็นที่จะต้อง
วางแผนล่วงหน้า ซึ่งเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบ โดยถือเอาความสำคัญ
ของการจัดหา (Acquiring) การพัฒนา (Developing) การบำรุงรักษา (Maintaining) และการปฏิบัติการ
(Operating) เกี่ยวกับพื้นที่นันทนาการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ในระยะ 5 ปี จะต้องมีการวางแผนเกี่ยวกับเรื่องนี้
อย่างจริงจังและแน่นอน โดยทางรัฐบาลควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่แก่ฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ว่าจะ
เป็นด้านงบประมาณ หรือความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น โดยแนวทางการพัฒนาในระยะ 5 ปี
จะมีดังต่อไปนี้

- เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเพียงหน่วยงานเดียวไม่สามารถดำเนินการจัดหาพื้นที่
 นันทนาการให้เป็นผลสำเร็จได้ตามความต้องการของประชาชน จึงควรมีการร่วมมือกันในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 โดยอาจจะอยู่ในรูปของคณะกรรมการ ระหว่างหน่วยงานกรุงเทพมหานคร ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงกับหน่วยงาน
 วิชาการ หน่วยงานที่อยู่อาศัย หน่วยงานพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่ง หน่วยงานพัฒนาสาธารณูปโภค
 หน่วยงานที่เป็นเจ้าของที่ดินต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่จะได้กำหนดเป้าหมายร่วมกัน สามารถจัดทำโครงการ
 เกี่ยวกับพื้นที่นันทนาการในแผนงานระยะสั้นของแต่ละหน่วยงานได้ และเพื่อร่วมมือกันในการจัดสรรทรัพยากร
 ที่ว่างที่เหมาะสมด้านการพักผ่อนหย่อนใจให้เป็นประโยชน์กับส่วนรวมต่อไป ดังนั้นเมื่อใดที่มีโครงการ
 พัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูเมือง (Urban Renewal Project) โครงการเคหะชุมชน โครงการปรับปรุงชุมชนแออัด
 โครงการศูนย์กลางชุมชน ฯลฯ ก็ควรพัฒนาพื้นที่นันทนาการควบคู่ไปด้วยโดยทันที

- ควรมีการพัฒนากฎหมายซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสามารถจัดสร้างพื้นที่นันทนาการ
 โดยการสร้างขึ้นมาใหม่ หรือการปรับปรุงแก้ไข ให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากกรุงเทพมหานครต่างก็มีกฎหมาย
 ซึ่งกำหนดมาตรฐานต่างๆ ที่จะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเหลือให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านพื้นที่
 นันทนาการต่อประชาชนได้ เช่น ออกกฎหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ว่างในระยะแรก โดยอาศัยพระราชบัญญัติ
 ควบคุมการก่อสร้าง ระยะต่อไปก็อาศัยกฎหมายผังเมือง ซึ่งหากที่มีอยู่แล้วบกพร่อง ควรมีการปรับปรุงแก้ไข
 ติดตามให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้มีการหลีกเลี่ยงกฎหมาย ส่วนเครื่องมืออื่นๆ เช่น ระบบการ
 จัดเก็บภาษี เป็นต้น

3 ในระยะเวลา 20 ปี

- เปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยม เนื่องจากประโยชน์ตอบแทนจากพื้นที่นันทนาการ
 เป็นประโยชน์ในด้านสังคมมากกว่าในแง่เศรษฐกิจ หากที่จะวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ ประกอบกับค่านิยมใน
 สังคมเมือง ที่มุ่งพัฒนาทางวัตถุ ไม่มีระเบียบวินัย ละเมิดกฎหมาย คิดถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม
 ทำให้การพัฒนาพื้นที่นันทนาการ ในกรุงเทพมหานครไม่ก้าวหน้าผู้ที่เดือดร้อนคือ ประชาชน ในพื้นที่นั่นเอง
 ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือ ความไม่ใส่ใจของผู้บริหาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องการการแก้ไขในระยะยาว และขึ้นกับการ
 เปลี่ยนแปลงค่านิยมและทัศนคติ

- หน่วยงานส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่และความดูแลรับผิดชอบโดยตรง ควรพัฒนาระบบ
 โครงสร้างและการบริหารขององค์กร ที่ทำหน้าที่นี้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นในอนาคต
 หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีฐานะในระดับที่สูงขึ้น และรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเอาไว้ด้วยกัน
 เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในทุกขั้นตอนของการที่จะวางแผนจัดระเบียบพื้นที่นันทนาการ ในอนาคตไม่ว่าจะเป็น
 ด้านการจัดหาที่ดิน ด้านการก่อสร้าง และการบำรุงรักษา ทั้งนี้โดยการประสานงานกับหน่วยงานวางแผน
 ของทางกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะนี้อย่างทั่วถึง การกระจายอำนาจการ
 บำรุงรักษาพื้นที่นันทนาการ ระดับท้องถิ่นให้กับเขตซึ่งเป็นหน่วยงานการปกครองที่ใกล้ชิดกับประชาชน
 มากที่สุด การขอความร่วมมือจากประชาชนสามารถทำได้ง่าย ช่วยแบ่งเบาภาระและประหยัดงบประมาณ
 ในการบำรุงรักษา สามารถนำงบประมาณที่เหลือไปจัดสร้างพื้นที่นันทนาการแห่งใหม่ได้

- จัดทำแผนพัฒนาในระยะยาว หรือจัดทำแผนสำหรับการพัฒนา โดยการพัฒนาพื้นที่
 นันทนาการมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ในงานวิจัยของต่างประเทศได้แสดงให้เห็นว่า
 เวลาที่ว่างของประชาชนจะเพิ่มขึ้นตามรายได้ ในขณะที่รายได้ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
 ได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ และลักษณะงานก่อให้เกิดเวลาที่ว่างมากขึ้น ทางผู้ที่รับผิดชอบจึงควรวางแผนการพัฒนา

พื้นที่นันทนาการอย่างจริงจัง โดยจะต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีแผนพัฒนาในระดับชาติ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาในส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน เช่น แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร แผนพัฒนาของการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้โครงการตามแผนสามารถประสบความสำเร็จได้

- สถาบัน (Institution) ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ควรจะเข้ามามีบทบาทหน้าที่ร่วมในการพัฒนาพื้นที่นันทนาการ กับกรุงเทพมหานคร เช่นหน่วยงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม หน่วยงานเอกชน มูลนิธิ หน่วยงานพัฒนาที่อยู่อาศัย สถาบันการศึกษา ศูนย์การค้า ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ ควรจะมีความมุ่งมั่นช่วยเหลือสังคมหรือบริการประชาชน โดยถือเอาการพัฒนาพื้นที่นันทนาการ เป็นหน้าที่ใหม่ของสถาบัน การจัดสร้างพื้นที่นันทนาการในแขวงดินแดง และแขวงห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร นั้นจะได้รับอิทธิพลจากแนวทางการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการ ของทางกรุงเทพมหานคร ซึ่งการจัดสร้างพื้นที่นันทนาการ ในกรุงเทพมหานครนั้นมีสิ่งที่จะเกินความสามารถ หากมีการประสานงานและการศึกษา เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง โดยอาศัยความรู้ด้านวิชาการ และผู้ที่ส่วนรับผิดชอบมาสนับสนุน ก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านพื้นที่นันทนาการได้ เพื่อที่ผลประโยชน์จะกลับคืนสู่ประชาชน และทางกรุงเทพมหานคร